

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport och till vissa andra lagar

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport och till vissa andra lagar (RP 48/2021 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande och till kommunikationsutskottet, jord- och skogsbruksutskottet och miljöutskottet för utlåtande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Inkeri Lilleberg, arbets- och näringsministeriet
- chefsingenjör Jukka Saarinen, arbets- och näringsministeriet
- forskningsdirektör Petteri Laaksonen, Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet LUT
- chefsforskare Saija Rasi, Naturresursinstitutet
- teknisk expert Heli Hyvärinen, Energimyndigheten
- jurist Anni Kuusmin, Energimyndigheten
- professor Jyri Seppälä, Finlands miljöcentral
- utvecklingschef Jussi Vainikka, Gasum Ab
- direktör för samhällskontakter Ilkka Räsänen, Neste Abp
- verkställande direktör Petri Appel, North European Oil Trade Oy
- verkställande direktör Herkko Plit, P2X Solutions
- direktör Timo Huhtisaari, St1 Nordic Oy
- specialforskare Kati Koponen, Teknologiska forskningscentralen VTT Ab
- Public policy and government affairs manager, Nordics Patrik Gayer, Tesla
- direktör Marko Janhunen, UPM-Kymmene Abp
- energiexpert Anssi Kainulainen, Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- verksamhetsledare Anna Virolainen-Hynnä, Biokretslopp och Biogas Finland rf
- skyddsexpert Liisa Toopakka, Finlands naturskyddsförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- miljöministeriet
- skatteförvaltningen
- Energimyndigheten

Betänkande EkUB 17/2021 rd

- Konkurrens- och konsumentverket
- Naturpanelen
- Finlands klimatpanel
- Demeca Oy
- Envitecpolis Oy
- Forchem Oyj
- Oy Teboil Ab
- Suomen Kaasuenergia Oy
- Sähköautoilijat ry
- branschchef Tage Fredriksson, Bioenergia ry
- utvecklingsdirektör Juha Turkki, Climate Leadership Coalition ry
- Automobilförbundet rf
- Etanolautoilijat ry
- Finlands Sågindustri rf
- Suomen Kaasuyhdistys ry
- Finlands Transport och Logistik SKAL rf.

Inget yttrande av

- Skogsindustrin rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport, lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen, lagen om främjande av användningen av biobrännolja och lagen om Energimyndigheten.

Syftet med propositionen är att genomföra det omarbetade EU-direktivet om förnybar energi till den del det gäller främjande av användningen av förnybar energi inom transportsektorn.

Tillämpningsområdet för den nationella distributionsskyldigheten enligt lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport utvidgas till att omfatta biogas och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung för transport. Dessutom föreslås bestämmelser som gör det möjligt för distributörer som inte når upp till tillämpningsgränsen att frivilligt ansöka om att omfattas av distributionsskyldigheten. Genom den föreslagna lagen sätter man dessutom i kraft de begränsningar enligt direktivet om förnybar energi som gäller andelen biodrivmedel och biogas som producerats av vissa råvaror.

Till lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen fogas kriterier för minskade utsläpp av växthusgaser för förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung för transport.

Dessutom föreslås lagen om främjande av användningen av biobrännolja bli kompletterad med i direktivet om förnybar energi föreskrivna begränsningar som gäller andelen flytande biobränslen som producerats av vissa råvaror.

Betänkande EkUB 17/2021 rd

Lagarna avses träda i kraft den 30 juni 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Bakgrund och syfte

Propositionen om ändring av lagen om distributionsskyldighet utgör ett led i genomförandet av direktivet om förnybar energi, det så kallade förnybarhetsdirektivet (RED II). Redan tidigare föreskrevs det genom ändringar i den så kallade hållbarhetslagen om de hållbarhetskriterier som bränslena ska uppfylla för att kunna beaktas vid fullgörandet av distributionsskyldigheten.

Syftet med harmoniseringen av kriterierna är att säkerställa att den inre marknaden för energi fungerar och att underlätta handeln med godkända biodrivmedel mellan medlemsstaterna. Det reviderade förnybarhetsdirektivet innebär också att medlemsstaterna i praktiken inte nationellt kan föreskriva om strängare hållbarhetskriterier för biodrivmedel eller flytande biobränslen. I fråga om så kallade biomassabränslen har medlemsstaterna däremot getts nationellt handlingsutrymme när det gäller ytterligare hållbarhetskriterier.

RED II föreskriver om ett bindande övergripande unionsmål: år 2030 ska andelen energi från förnybara energikällor i unionens slutliga energianvändning vara minst 32 procent. Regleringen innehåller inga allmänna bindande nationella mål, utan medlemsstaterna ställer upp sina mål i den nationella klimat- och energiplan som avses i styrningsförordningen (förordning (EU) 2018/1999). Enligt Finlands nationella energi- och klimatplan är Finlands mål att höja andelen förnybar energi till minst 51 procent av den totala slutliga energianvändningen och till 30 procent av den slutliga energianvändningen inom vägtrafiken. När det gäller trafiken innehåller direktivet en sektorspecifik skyldighet för medlemsstaterna: andelen förnybar energi av den slutliga energiförbrukningen inom trafiken ska vara minst 14 procent år 2030.

I den nu aktuella propositionen är det fråga om att genomföra de ändringar som bestämmelserna i RED II om trafik förutsätter i lagstiftningen om distributionsskyldighet. Till hållbarhetslagen fogas samtidigt kriterier för minskade utsläpp för förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung. Ekonomiutskottet anser att principerna för den föreslagna regleringen är välgrundade. Utskottet tillstyrker lagförslagen med motiveringarna och ändringarna nedan.

De viktigaste förslagen

Syftet med de föreslagna ändringarna är att föreskriva om utvidgning av tillämpningsområdet för det nationella systemet för distributionsskyldighet till att omfatta nya bränslen. Samtidigt ändras lagens rubrik till lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport, så att den motsvarar det utvidgade tillämpningsområdet för systemet. Förslaget ändrar inte nivån på distributionsskyldigheten eller tilläggsskyldigheten. I lagen tas dock utöver den obligatoriska distributionsskyldigheten in en möjlighet att frivilligt ansöka om att omfattas av distributionskyldigheten.

Betänkande EkUB 17/2021 rd

Tillämpningsområde. Förslaget innebär att tillämpningsområdet för det nationella systemet för distributionsskyldighet utvidgas till att omfatta nya bränslen. Genom en ändring av lagen om distributionsskyldighet föreskrivs att distributionsskyldigheten ska omfatta biogas och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung. I fortsättningen kan en distributör alltså fullgöra sin distributionsskyldighet förutom med biodrivmedel också med biogas och förnybara drivmedel av icke-biologiskt ursprung.

Den föreslagna utvidgningen av tillämpningsområdet ansågs vid ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning allmänt vara motiverad. Ekonomiutskottet anser det vara viktigt att bestämmelserna om förnybara bränslen är så teknikneutrala som möjligt och att nya bränslen kan tas in i systemet på ett så kostnadseffektivt och administrativt enkelt sätt som möjligt.

Syntetiska bränslen. Ekonomiutskottet anser det vara viktigt att distributionsskyldigheten omfattar RFNBO-drivmedel, alltså förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. För dessa uppställs de kriterier för minskning av utsläpp som anges i propositionen. Ekonomiutskottet har tidigare i flera olika sammanhang betonat vikten av ett teknikneutralt förhållningssätt till förnybara bränslen. Till exempel i betänkandet om hållbarhetslagen (EkUB 30/2020 rd — RP 70/2020 rd) lyfte ekonomiutskottet särskilt fram vikten av syntetiska bränslen. RFNBO-drivmedel kan tillverkas bland annat med hjälp av Power-to-X-teknik. Ekonomiutskottet vill också understryka innovations- och exportpotentialen i anslutning till detta: finländarna besitter relevant kompetens och har möjligheter till framgång på den globala marknaden. Problemet med Power-to-X-bränslen är inte att resurserna är begränsade, vilket är fallet i fråga om biodrivmedel. Hindret är i stället fortfarande begränsningarna i tillgången till billigt väte och ren elenergi samt det höga priset jämfört med fossila bränslen. En positiv utveckling väntas dock i fråga om priset.

Angående regleringen av syntetiska bränslen framfördes det under ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning delvis kritiska bedömningar särskilt i fråga om RED II-direktivets krav på additionell el och utsläppsminskning. Ekonomiutskottet instämmer i bedömningen att RED II, som ligger till grund för regleringen, till många delar är svårtolkat och komplicerat. Därför kommer såväl den nationella regleringen som Energimyndighetens tolkning att få stor betydelse när det gäller att visa att bränslen är hållbara. Ekonomiutskottet påpekar att utsläppsminskningarna inom energisektorn redan styrs av den teknikneutrala och kostnadseffektiva utsläppshandeln, så separata krav som ställs på den el som används vid produktionen av syntetiska bränslen leder lätt till överlappande och kostnadsmässigt ineffektiv reglering.

Kravet på additionell el innebär i detta sammanhang ett krav på att ny produktion av förnybar el ska byggas i anslutning till bränsleproduktionen. Detta, liksom den minskning av koldioxidutsläppen med 70 procent som krävs för elbränslen, är en följd av bestämmelserna i direktivet, som ytterligare preciseras i de relevanta delegerade akterna. Dessa delegerade akter, som ska antas senast den 31 december 2021, kommer sannolikt att kräva en översyn och komplettering av den nationella lagstiftningen, särskilt när det gäller förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Detta ligger också till grund för att den föreslagna regleringen endast innehåller bestämmelser om att dessa bränslen ska läggas till distributionsskyldighetssystemet från och med den 1 januari 2023 och om kriterierna för minskning av växthusgasutsläppen i fråga om dessa bränslen, men ännu inte detaljerade bestämmelser om metoderna för bedömning av dessa bränslen. Dessa har en cen-

Betänkande EkUB 17/2021 rd

tral inverkan på både elektrobränslenas hållbarhet och deras betydelse för energisystemet som helhet.

El för transport. Vid ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning aktualiserades också frågan om huruvida el för transport ska ställas utanför distributionsskyldigheten. Det framfördes också motiveringar till att inkludera el för transport i systemet: det har bedömts att det kunde effektivisera uppnåendet av utsläppsminskningsmålen och säkerställa en jämlik behandling av alla bränslen.

Ekonomiutskottet anser utifrån inkommen utredning att det skulle krävas betydande ändringar i det nuvarande systemet för att inkludera el för transport i systemet. Utskottet noterar också att den el som används i bilar alltid räknas som nollutsläpp i utsläppsbalansen för transportsektorn. Ursprunget för den el som används har således ingen betydelse för koldioxidbalansen inom transportsektorn. Därför kan en utvidgning av distributionsskyldigheten inte ge kalkylerade utsläppsfördelar. Inkluderande av el för transport har dessutom bedömts förutsätta att systemet med distributionsskyldighet förnyas så att det baserar sig på certifikat.

När det gäller el för transport skulle det dessutom vara svårt att fastställa en distributör, eftersom laddningen av personbilar huvudsakligen sker hemma eller på arbetsplatsen. Utmaningarna varierar i viss utsträckning för de olika drivmedlen. Biodrivmedel är dyrare än fossila bränslen, och genom distributionsskyldigheten kan man skapa en marknad för dem huvudsakligen med nuvarande materiel. Utmaningarna för elbilar hänför sig å sin sida till högre anskaffningspriser och laddningsnätverket. Därför är det också effektivare att i första hand inrikta styrmedlen på dessa. Ekonomiutskottet noterar dock den växelverkan som följer av utvecklingen av drivmedlen: i takt med att elbilar blir allt vanligare minskar den totala efterfrågan på bränslen — och samtidigt biodrivmedel — och pristrycket på dem. Det gör det möjligt att i framtiden i större utsträckning använda biodrivmedel i den tunga trafiken.

Klassificering av råvaror

Det finns i nationell lagstiftning inga riktlinjer för klassificeringen av råvaror. Klassificeringsfrågorna berör många råvaror. I den föreslagna regleringen eller i motiveringen till den har råvarorna inte specificerats annat än till den del det entydigt är fråga om en råvara som nämns i bilagan till lagen om distributionsskyldighet eller riktlinjen entydigt kan härledas ur direktivet eller de genomförandeakter som antagits med stöd av det. Klassificeringen av nya råvaror kräver dock ofta stöd utifrån en särskild bedömning från fall till fall. Där beaktas utöver den nationella regleringen och EU-regleringen också verksamhetsutövarens utredning om bland annat hur råvaran uppkommit och andra användningsmöjligheter.

Ett beslut om klassificering av råvaror meddelas antingen i ett separat förfarande med förhandsbesked eller inom ramen för godkännandet av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. Det handlar om ett viktigt val av reglering för att genomföra bestämmelserna om distributionsskyldighet och hållbarhet. Förfarandet med förhandsbesked gör det möjligt för dem som särskilt definieras i lagen om distributionsskyldighet och hållbarhetslagen att få ett bindande förhandsbesked från myndigheterna som de kan utnyttja i sin verksamhet. Ekonomiutskottet noterar dock att regleringen kan leda att olika medlemsstater gör varierande tolkningar i fråga om råvaror. Ekonomiutskottet anser det viktigt att eftersträva en möjliggörande, teknikneutral och enhetlig tolk-

Betänkande EkUB 17/2021 rd

ning för att trygga en förutsägbar verksamhetsmiljö och lika konkurrensförutsättningar. Ekonomiutskottet anser det viktigt att man i fortsättningen också bedömer möjligheten att utvidga kretsen av aktörer som har rätt att ansöka om förhandsbesked eller på annat sätt se över förfarandet med förhandsbesked i syfte att främja lagens syften med beaktande av Energimyndighetens resurser.

Till denna del betonar ekonomiutskottet också det jord- och skogsbruksutskottet i sitt utlåtande (JsUU 6/2021 rd — RP 48/2021 rd) säger om betydelsen av klassificeringen av gräsmarker. Ekonomiutskottet omfattar jord- och skogsbruksutskottets bedömning och anser det vara nödvändigt att också gröngödslingsvall, som även är väsentligt för ekologisk odling, växtlighet i skyddszoner, blandning av insådda grödor, fördärvat foder och vall som inte duger som djurfoder klassificeras som restprodukter och avfall. Dessutom ska råvaror enligt bilaga A till lagen, såsom gräs och gräsartade energigrödor med lågt stärkelseinnehåll, kunna uppfylla de tilläggsskyldigheter som anges i lagen om distributionsskyldighet. Till dessa råvaror ska också räknas biomassa från sjöar och vattendrag (vid sidan av alger och vass även bl.a. andra strandväxter). Koldioxid som frigörs från torvmarker utnyttjas vid produktionen av biogas.

Om konsekvenserna av distributionsskyldigheten

Finland har ställt upp klart högre mål för användningen av biodrivmedel än EU. Avsikten är i synnerhet att främja en minskning av koldioxidutsläppen inom transportsektorn på ett kostnadseffektivt sätt, förbättra energidiversifieringen inom transportsektorn och främja innovation, tillväxt och sysselsättning. Syftet med det aktuella förslaget är att på ett så kostnadseffektivt och administrativt lätt sätt som möjligt anpassa nya bränslen till systemet med distributionsskyldighet. Syftet med distributionsskyldigheten är att främja en minskning av växthusgasutsläppen från bilparken, som i stor utsträckning baserar sig på förbränningsmotorer, så att våra utsläppsmål för transportsektorn uppnås. Distributionsskyldigheten och det bakomliggande RED II garanterar dock inte i sig att bioenergin är hållbar. Lagstiftningen om biodrivmedel utgör en omfattande samling EU-regleringsinstrument, som i synnerhet omfattar RES- och Iluc-direktiven, ansvarsfördelningsförordningen och direktivet om bränslekvalitet. Också regleringen av LULUCF-sektorn och de råvaror som importeras från länder utanför EU har en stor faktisk betydelse med tanke på bioenergens hållbarhet.

Vid bedömningen av konsekvenserna av systemet med distributionsskyldighet måste också den globalt begränsade råvarubasen för biodrivmedel beaktas. Etanol eller biodiesel som enskilda bilister tankar separat hänförs till fullgörandet av distributionsskyldigheten. De ökar således inte direkt mängden biodrivmedel som tillhandahålls för distribution i Finland. Detta gäller också etanol, eftersom etanol inte längre kan tillsättas i bensin. Den mängd biodiesel som enligt inblandningsskyldigheten ska blandas in i diesel reagerar därför också på mängden etanol som används. Ju mer etanol eller biodiesel som privatbilister tankar separat, desto mindre biodiesel finns det i diesel som används för tung trafik. Det försvårar uttryckligen möjligheterna att minska utsläppen från den tunga trafiken, eftersom det på kort sikt är svårare att övergå till eldrift eller biogas inom den tunga trafiken än inom personbilstrafiken. Den tunga trafikens andel av utsläppen från vår transportsektor är cirka 45 procent.

Betänkande EkUB 17/2021 rd

En klart positiv konsekvens av den nu föreslagna regleringen är att tillämpningsområdet utvidgas till nya bränslen. Det gäller utöver de RFNBO-bränslen som redan behandlats ovan också produktionen av biogas. Det har bedömts att det i Finland finns tekniska förutsättningar för att öka produktionen minst tio gånger jämfört med nuläget. Utsläppsnyttan med hållbart producerad biogas för trafik är enligt ekonomiutskottets utredning obestridlig, och en ökning av dess andel bör främjas.

Miljöutskottet konstaterar i sitt utlåtande om propositionen (MiUU 8/2021 rd — RP 48/2021 rd) att distributionsskyldigheten har visat sig vara ett effektivt sätt att minska utsläppen från vägtrafiken och främja den nationella produktionen av biodrivmedel. Miljöutskottet ansåg det också motiverat att inkludera biogas och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung (RFNBO-bränslen) i distributionsskyldigheten. Ekonomiutskottet instämmer i miljöutskottets bedömning att den inhemska biogasproduktionen har positiva bieffekter som uppstår genom återvinning av näringsämnen och minskade utsläpp från jordbruket. Genom biogasproduktion kan man således samtidigt främja klimat-, vattenskydds- och försörjningsberedskapsmålen. I likhet med miljöutskottet påpekar dock ekonomiutskottet att man på lång sikt också bör granska regleringens indirekta miljökonsekvenser för markanvändningen och naturens mångfald och i större utsträckning bedöma regleringen med avseende på klimatpolitiken i stort.

Också jord- och skogsbruksutskottet underströk i sitt utlåtande (JsUU 6/2021 rd — RP 48/2021 rd) biogasens potential inom transportsektorn, och noterade samtidigt behovet att utreda de frågor kring beskattningen av biogas som följer av att distributionsskyldigheten inkluderas. Även kommunikationsutskottet har i sitt utlåtande (KoUU 12/2021 rd — RP 48/2021 rd) ansett det viktigt att användningen av biogas och dess priskonkurrenskraft i förhållande till bensin och diesel främjas med skattemässiga och andra motsvarande metoder. Kommunikationsutskottet betonade också att bland annat prisutvecklingen för olika bränslen i detta skede är förknippad med många osäkerhetsmoment. Av det följer att man bör bedöma och vid behov ändra lagstiftningen också med kort varsel, om prisutvecklingen exempelvis inte sporrar till behövlig inhemsk produktion eller om konkurrenskraften eller tillgången på bränslen skulle bli ofördelaktig med tanke på miljömålen eller annars ogynnsam. Ekonomiutskottet delar dessa åsikter. Enligt inkommen utredning förutsätter inkluderandet av biogas i distributionsskyldigheten att biogasen i trafiken beskattas. Utskottet har i samband med det aktuella förslaget dock inte tagit ställning till frågor som gäller beskattning, utan ärendet bereds separat.

Ekonomiutskottet betonar att man inte bör ställa olika tekniker mot varandra när det gäller att minska utsläppen. Som miljöutskottet konstaterar i sitt utlåtande lämpar sig elbilar och särskilt laddhybrider väl för korta resor i städer, medan de tekniska lösningarna för längre resor och särskilt för tung trafik fortfarande är under utveckling. Ur den tunga trafikens synvinkel är gastekniken etablerad och med hjälp av biogas kan utsläppsnivån sänkas. På längre sikt kan man se att särskilt den tunga trafiken kan dra nytta av väte och bränsleceller.

Principen om teknikneutralitet är central i regleringen om olika drivmedel, i tolkningen av regleringen och i stödsystemen. Detta framhävs både i fråga om den framtida utvecklingen och uppföljningen av regleringen och i tillämpningen av den nu aktuella regleringen, där Energimyndighetens beslutsfattande i förfarandet med förhandsbesked och som en del av godkännandet av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem är av central betydelse. Ekonomiutskottet betonar bety-

Betänkande EkUB 17/2021 rd

delsen av en möjliggörande regleringsmiljö som sporrar till utsläppsminskningar och beaktar miljökonsekvenserna.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport

2§. Definitioner. Ekonomiutskottet föreslår en teknisk och preciserande ändring i 2 § 2 mom. i fråga om förteckningen över värmevärden för drivmedel. Ändringen hänför sig till samprocessad olja som har biomassa eller pyrolyserad biomassa som ursprung. Tillägget motsvarar det som sägs i specialmotiveringen till paragrafen, det vill säga att på samprocessad olja (behandlad i ett raffinaderi, samtidigt med fossila bränslen) som har biomassa eller pyrolyserad biomassa som ursprung och som används som ersättning för diesel tillämpas värmevärdet för dieselolja (36 MJ/l). På motsvarande sätt tillämpas på samprocessad olja som har biomassa eller pyrolyserad biomassa som ursprung och som används som ersättning för bensin värmevärdet för motorbensin (32 MJ/l). Genom dessa tillägg ändras numreringen av punktförteckningen, eftersom de ovan nämnda värmevärdena för bränslen placeras i en ny 2 punkt (i fråga om olja som ersätter bensin) och en ny 4 punkt (i fråga om olja som ersätter diesel).

5§. Leverans av förnybara drivmedel till konsumtion. Enligt inkommen utredning är det inte nödvändigt att i detta sammanhang föreskriva om den begränsning som föreslås i 9 mom., det vill säga att högst 1,7 procentenheter av distributionsskyldigheten får uppfyllas med biodrivmedel och biogas som producerats eller framställts av råvaror som avses i del B i bilagan till lagen. Med dessa råvaror avses använd matolja och animaliska fetter. Ekonomiutskottet anser att det inte är nödvändigt att rikta denna begränsning, som grundar sig på RED II, till *distributörerna*, utan att den aktuella bestämmelsen i direktivet ska tillämpas när *medlemsstaterna* rapporterar om fullgörandet av skyldigheten inom transportsektorn i enlighet med direktivet. Begränsningen kan komma i fråga i det fall att en medlemsstat har för avsikt att rapportera en högre andel än 1,7 procent när det gäller fullgörandet av skyldigheten inom transportsektorn. Ekonomiutskottet föreslår därför att 5 § 9 mom. stryks.

6§. Avtal mellan distributörer. Ekonomiutskottet föreslår att hänvisningen till 5 § 7—9 mom. korrigeras till en hänvisning till 5 § 7 och 8 mom. på grund av den ändring som föreslås i 5 §.

7§. Anmälningsskyldighet. Ekonomiutskottet föreslår att paragrafhänvisningen i 7 § 3 mom. ändras till "5 § 2, 4, 5, 7 och 8 mom." på grund av den ändring som föreslås i 5 §.

Ikraftträdandebestämmelsen. Ekonomiutskottet föreslår att hänvisningen i 5 mom. i ikraftträdandebestämmelsen korrigeras till en hänvisning till "5 § 7 och 8 mom." på grund av den ändring som föreslås i 5 §.

Bilagan. Råvaror till biodrivmedel och biogas. På de grunder som anges i samband med 5 § föreslås det att gränsen på 1,7 procentenheter stryks också i del B i bilagan till lagen.

Betänkande EkUB 17/2021 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2—4 i proposition RP 48/2021 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 48/2021 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport (446/2007) lagens rubrik, 1—3 och 5 §, 5 a § 1 mom., 5 b, 6 och 7 §, 8 § 1 mom., 10 och 11 §, 13 § 1 mom. och bilagan,

av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1420/2010, 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1420/2010, 394/2013 och 387/2017, 5 § sådan den lyder i lagarna 1420/2010, 394/2013, 387/2017 och 419/2019, 5 a § 1 mom. och bilagan sådana de lyder i lag 387/2017, 5 b § sådan den lyder lag 419/2019, 6 § och 13 § 1 mom. sådana de lyder i lag 802/2020, 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 387/2017 och 802/2020, 10 § sådan den lyder i lagarna 1420/2010, 419/2019 och 802/2020 samt 11 § sådan den lyder i lagarna 419/2019 och 802/2020, samt
fogas till lagen en ny 3 a § som följer:

Lag

om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport

Betänkande EkUB 17/2021 rd

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja användningen av förnybara drivmedel för att motorbensin, dieselolja och naturgas ska kunna ersättas i trafiken.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *biodrivmedel* biodrivmedel enligt 4 § 5 punkten i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013),

2) *biogas* biogas enligt 4 § 8 punkten i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen,

3) *förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung* drivmedel enligt 4 § 16 punkten i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen,

4) *förnybara drivmedel* biodrivmedel, biogas och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung,

5) *motorbensin* de flyktiga mineraloljor tillhörande varukod 2710 i tulltariffen som avses i lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994) och som är avsedda att användas som drivmedel i motordrivna fordon med ottomotor,

6) *dieselolja* de dieseloljor tillhörande varukod 2710 i tulltariffen som avses i lagen om accis på flytande bränslen och som är avsedda att användas som drivmedel i motordrivna fordon med dieselmotor,

7) *naturgas* den naturgas i gasform tillhörande varukod 2711 21 00 i tulltariffen och den kondenserade naturgas tillhörande varukod 2711 11 00 i tulltariffen som avses i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996),

8) *distributör av flytande drivmedel* en sådan distributör av flytande drivmedel som enligt 12 § 1 mom. 1 eller 2 punkten i punktskattelagen (182/2010) är skyldig att betala punktskatt,

9) *distributör av gasformiga drivmedel* en sådan distributör av gasformiga drivmedel som via en eller flera gastankningspunkter levererar gasformiga drivmedel till konsumtion i komprimerad eller kondenserad form,

10) *distributör* en distributör av flytande eller gasformiga drivmedel,

11) *leverans till konsumtion* sådant frisläppande av flytande drivmedel för konsumtion som avses i 8 § 1 punkten i punktskattelagen och leverans av gasformiga drivmedel till konsumtion via en eller flera tankningspunkter,

12) *avfall* avfall enligt 4 § 1 punkten i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen,

13) *restprodukt* restprodukt enligt 4 § 2 punkten i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen,

14) *livsmedels- och fodergrödor* stärkelserika grödor samt sockergrödor och oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor, dock inte restprodukter eller avfall, material som innehåller både cellulosa och lignin eller sådana mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk,

Betänkande EkUB 17/2021 rd

15) *energiinnehåll* ett drivmedels nedre värmevärde; när energiinnehållet bestäms anses drivmedlet vara levererat vid en temperatur av 15 grader Celsius.

De i 1 mom. 15 punkten avsedda värmevärdena för drivmedel är följande:

- 1) motorbensin 32 megajoule per liter,
- 2) samprocessad olja som har biomassa eller pyrolyserad biomassa som ursprung och som används som ersättning för bensin, 32 megajoule per liter,
- 3) dieselolja 36 megajoule per liter,
- 4) samprocessad olja som har biomassa eller pyrolyserad biomassa som ursprung och som används som ersättning för diesel, 36 megajoule per liter,
- 5) naturgas och kondenserad naturgas 50 megajoule per kilogram,
- 6) biobensin 32 megajoule per liter,
- 7) bioetanol 21 megajoule per liter,
- 8) biodiesel (FAME) 33 megajoule per liter,
- 9) syntetisk biodiesel (BTL) och motsvarande 34 megajoule per liter,
- 10) bio-ETBE 27 megajoule per liter, varav biodrivmedlets andel anses vara 37 procent,
- 11) bio-MTBE 26 megajoule per liter, varav biodrivmedlets andel anses vara 22 procent,
- 12) bio-TAEE 29 megajoule per liter, varav biodrivmedlets andel anses vara 29 procent,
- 13) bio-TAME 28 megajoule per liter, varav biodrivmedlets andel anses vara 18 procent,
- 14) biometanol 16 megajoule per liter,
- 15) biogas 50 megajoule per kilogram,
- 16) bioflytgas 46 megajoule per kilogram.

När ett förnybart drivmedel för vilket det nedre värmevärdet inte angetts i 2 mom. levereras till konsumtion ska distributören i samband med den anmälan som avses i 7 § ange värmevärdet för det förnybara drivmedlet i fråga och den standard enligt vilken värmevärdet bestämts.

3 §

Distributionsskyldighet och lagens tillämpningsområde

En distributör av flytande drivmedel som under ett kalenderår levererar mer än en miljon liter motorbensin, dieselolja, biodrivmedel och förnybara flytande drivmedel av icke-biologiskt ursprung till konsumtion ska leverera förnybara drivmedel till konsumtion i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag.

Detsamma gäller en distributör av gasformiga drivmedel som under ett kalenderår levererar mer än 9 gigawattimmar naturgas, biogas och förnybara gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung till konsumtion.

Lagen tillämpas också på distributörer av flytande drivmedel som under ett kalenderår levererar minst 100 000 liter men högst en miljon liter drivmedel som nämns i 1 mom. till konsumtion och på distributörer av gasformiga drivmedel som under ett kalenderår levererar minst 1 gigawattimme men högst 9 gigawattimmar drivmedel som nämns i 2 mom. till konsumtion, om

- 1) distributören framställer en i 3 a § avsedd begäran om fastställande, och
- 2) Energimyndigheten genom ett beslut fastställer att distributören ska omfattas av distributionsskyldigheten.

Lagen tillämpas inte på sådana statliga säkerhetsupplag som avses i lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992).

Betänkande EkUB 17/2021 rd

3 a §

Begäran om fastställande samt fastställande

En distributör som avses i 3 § 3 mom. ska framställa en begäran hos Energimyndigheten för fastställande av att distributören omfattas av distributionsskyldigheten.

Begäran om fastställande ska framställas senast tre månader före ingången av det år då distributören önskar bli omfattad av distributionsskyldigheten.

Begäran om fastställande ska innehålla för myndighetsprövningen nödvändiga uppgifter om distributörens affärsverksamhet, en uppskattning av den mängd drivmedel som levereras till konsumtion samt en beskrivning av hur hållbarheten hos de förnybara drivmedlen visas.

Energimyndigheten fastställer genom ett beslut att en distributör omfattas av distributionskyldigheten, om det i begäran om fastställande har visats att de förutsättningar som anges i denna lag är uppfyllda och att det inte finns något i denna lag avsett hinder för fastställandet. Beslutet om fastställande gäller tills vidare.

Energimyndigheten kan återkalla ett beslut om fastställande, om

1) det i begäran om fastställande eller i bilagorna till den har lämnats felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat beslutet om fastställande eller i övrigt påverkat prövningen av begäran, eller

2) distributören inte längre uppfyller förutsättningarna i 3 § 3 mom.

Energimyndigheten ska besluta att ett beslut om fastställande återkallas, om en distributör som avses i 3 § 3 mom. ansöker om detta. Återkallandet av ett beslut om fastställande träder dock i kraft tidigast det kalenderår som följer efter den tidpunkt då ansökan lämnades in.

5 §

Leverans av förnybara drivmedel till konsumtion

Distributörer är skyldiga att leverera förnybara drivmedel till konsumtion. Av det totala energiinnehållet i den mängd motorbensin, dieselolja, naturgas, biodrivmedel, biogas och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung som distributören levererat till konsumtion (distributionsskyldighet) ska de förnybara drivmedlens andel vara minst

- 1) 20,0 procent år 2020,
- 2) 18,0 procent år 2021,
- 3) 19,5 procent år 2022,
- 4) 21,0 procent år 2023,
- 5) 22,5 procent år 2024,
- 6) 24,0 procent år 2025,
- 7) 25,5 procent år 2026,
- 8) 27,0 procent år 2027,
- 9) 28,5 procent år 2028,
- 10) 30,0 procent år 2029 och därefter.

Energiinnehållet i ett biodrivmedel ska räknas dubbelt vid uppfyllandet av distributionsskyldigheten år 2020, om drivmedlet har framställts av råvaror som avses i bilagan.

Distributören ska i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen visa att de biodrivmedel, den biogas och de förnybara flytande

Betänkande EkUB 17/2021 rd

och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung som avses i 1 mom. uppfyller de hållbarhetskriterier som anges i den lagen. Även råvaror som avses i 2 mom. ska uppfylla i den lagen föreskrivna krav.

Av distributionsskyldigheten ska följande andelar uppfyllas med biodrivmedel eller biogas som producerats eller framställts av råvaror som avses i del A i bilagan eller med förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung (tillägsskyldighet):

- 1) 2,0 procentenheter åren 2021—2023,
- 2) 4,0 procentenheter åren 2024 och 2025,
- 3) 6,0 procentenheter åren 2026 och 2027,
- 4) 8,0 procentenheter år 2028,
- 5) 9,0 procentenheter år 2029,
- 6) 10,0 procentenheter år 2030 och därefter.

Andelen biodrivmedel och biogas som producerats eller framställts av råvaror som avses i del A i bilagan ska dock vara minst (*skyldighet att uppfylla minimiandelen*)

- 1) 0,2 procentenheter åren 2022—2024,
- 2) 1,0 procentenheter åren 2025—2029,
- 3) 3,5 procentenheter år 2030 och därefter.

Fullgörande av skyldigheten enligt 5 mom. att uppfylla minimiandelen krävs dock inte av en distributör som levererar endast förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung till konsumtion.

Andelen biodrivmedel och biogas som framställts av livsmedels- och fodergrödor får vara högst en procentenhet högre än deras andel av drivmedel som levererades till konsumtion år 2020, dock högst 7 procentenheter av distributionsskyldigheten. Energimyndigheten fastställer den maximala andelen biodrivmedel och biogas som framställts av livsmedels- och fodergrödor den 30 juni 2021.

Den andel som biodrivmedel och biogas som framställts av livsmedels- och fodergrödor med hög risk för indirekt ändrad markanvändning utgör av distributionsskyldigheten får inte överskrida dessa drivmedels andel av det totala energiinnehållet i biodrivmedel och biogas som konsumerats år 2019. Begränsningen tillämpas dock inte om det aktuella partiet biodrivmedel eller biogas är certifierat som biodrivmedel eller biogas med låg risk för indirekt ändrad markanvändning.

~~Av distributionsskyldigheten får högst 1,7 procentenheter uppfyllas med biodrivmedel och biogas som producerats eller framställts av råvaror som avses i del B i bilagan.~~

5 a §

Förhandsbesked

Energimyndigheten kan på ansökan besluta ge ett förhandsbesked om huruvida det är fråga om en råvara som avses i 5 §. Ansökan kan göras av en distributör som fullgör eller ämnar fullgöra sin distributionsskyldighet med sådana biodrivmedel eller sådan biogas som producerats eller framställts av råvarorna i fråga, eller av en i 4 § 13 punkten i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen avsedd verksamhetsutövare som använder eller ämnar använda råvarorna i fråga vid produktionen eller framställningen av biodrivmedel eller biogas.

Betänkande EkUB 17/2021 rd

5 b §

Överskridande av distributionsskyldigheten

Om en distributör under ett kalenderår har levererat mer förnybara drivmedel till konsumtion än vad som föreskrivs i 5 § 1 mom., får distributören beakta den överskjutande delen vid beräkningen av distributionsskyldigheten för det följande kalenderåret och vid beräkningen av distributionsskyldigheten enligt lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019) för det kalenderår då överskridandet skedde. Den mängd som överförs får dock vara högst 30 procent av den energimängd som motsvarar distributionsskyldigheten för det kalenderår då överskridandet skedde och med den mängd som överförs får högst 30 procent av distributionsskyldigheten enligt lagen om främjande av användningen av biobrännolja fullgöras.

Om en distributör under ett kalenderår har levererat mer biodrivmedel, biogas eller förnybara flytande eller gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung till konsumtion än vad som föreskrivs i 5 § 4 mom., får distributören beakta den överskjutande delen vid beräkningen av tilläggsskyldigheten för det följande kalenderåret. Den mängd som överförs får dock vara högst 30 procent av den energimängd som motsvarar tilläggsskyldigheten för det kalenderår då överskridandet skedde.

6 §

Avtal mellan distributörer

För att fullgöra sin distributionsskyldighet, tilläggsskyldighet eller skyldighet att uppfylla minimiandelen kan en distributör avtala om att helt eller delvis överföra skyldigheten till en annan distributör. Distributören kan också avtala om att de råvarubegränsningsandelar som avses i 5 § 7 och 8 mom. helt eller delvis ska överföras för att utnyttjas av en annan distributör. Vid avtalstvist eller om distributionsskyldigheten av någon annan orsak som anknyter till avtalet inte fullgörs, ansvarar varje distributör för fullgörandet av sin egen distributionsskyldighet och för de påföljder som denna lag föreskriver. En kopia av avtalet ska lämnas till Energimyndigheten i samband med den anmälan som avses i 7 §.

7 §

Anmälningsskyldighet

En distributör ska varje år genom en anmälan produktvis redovisa de mängder motorbensin, dieselolja, naturgas, biodrivmedel, biogas och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung som distributören levererat till konsumtion under det föregående kalenderåret.

En distributör som levererar biodrivmedel, biogas eller förnybara flytande eller gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung till konsumtion på grundval av ett i 6 § avsett avtal ska i sin anmälan specificera deras i avtalet angivna mängder.

Anmälan ska dessutom innehålla information om hur det har visats att biodrivmedelspartierna, biogaspartierna och partierna med förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung uppfyller hållbarhetskriterierna samt om andelarna sådana biodrivmedel, sådan

Betänkande EkUB 17/2021 rd

biogas och sådana förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung som avses i 5 § 2, 4, 5, 7 och 8 mom.

Anmälan ska lämnas till Energimyndigheten senast under mars månad året efter det år som anmälan avser.

Distributören ska utan dröjsmål registrera följande uppgifter i kommissionens databas:

- 1) transaktioner med förnybara drivmedel,
- 2) drivmedlens hållbarhetsegenskaper.

8 §

Bokföringsskyldighet

Av distributörens bokföring ska framgå de mängder motorbensin, dieselolja, naturgas, biodrivmedel, biogas och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung som levererats till konsumtion liksom energiinnehållet i biodrivmedlen, biogasen och de förnybara flytande och gasformiga drivmedlen av icke-biologiskt ursprung och övriga uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

— — — — —

10 §

Force majeure

Om en distributör på grund av exceptionella och oförutsedda förändringar i tillgången på förnybara drivmedel eller av något annat liknande skäl som kan anses utgöra ett oöverstigligt hinder inte kan fullgöra sin distributionsskyldighet, kan arbets- och näringsministeriet på ansökan av distributören antingen sänka den procentuella andel som avses i 5 § 1 mom. eller slopa distributionsskyldigheten för det kalenderår som ansökan avser.

En ansökan om lindring eller slopande av distributionsskyldigheten ska lämnas till arbets- och näringsministeriet inom den tid som anges i 7 § 4 mom. och en kopia av ansökan ska lämnas till Energimyndigheten i samband med den anmälan som avses i den paragrafen.

Om en distributör på grund av exceptionella och oförutsedda förändringar i tillgången på sådana biodrivmedel, sådan biogas och sådana förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung som avses i 5 § 4 mom. eller av något annat liknande skäl som kan anses utgöra ett oöverstigligt hinder inte kan fullgöra sin tilläggsskyldighet, kan arbets- och näringsministeriet på ansökan av distributören antingen sänka den procentenhet som avses i 5 § 4 mom. eller slopa tilläggsskyldigheten för det kalenderår som ansökan avser. På ansökan tillämpas vad som i 2 mom. föreskrivs om en ansökan om lindring eller slopande av distributionsskyldigheten.

11 §

Påföljdsavgifter

Om en distributör inte har levererat förnybara drivmedel till konsumtion i enlighet med vad som föreskrivs i 5 § 1—3 mom., ska Energimyndigheten påföra distributören en påföljdsavgift för underlåtenhet att fullgöra distributionsskyldigheten. Avgiften är 0,04 euro per megajoule. Om

Betänkande EkUB 17/2021 rd

en distributör inte har levererat biodrivmedel, biogas och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung till konsumtion i enlighet med vad som föreskrivs i 5 § 4 mom., ska Energimyndigheten påföra distributören en påföljdsavgift för underlåtenhet att fullgöra tilläggsskyldigheten. Avgiften är 0,03 euro per megajoule.

Påföljdsavgiften för underlåtenhet att fullgöra distributionsskyldigheten beräknas på den mängd förnybara drivmedel som distributören enligt 5 § 1—3 mom. är skyldig att leverera till konsumtion till den del distributören enligt den anmälan som denna lämnat i enlighet med 7 § 1 mom. inte har fullgjort sin distributionsskyldighet. Påföljdsavgiften för underlåtenhet att fullgöra tilläggsskyldigheten beräknas på den mängd biodrivmedel, biogas och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung som distributören enligt 5 § 4 mom. är skyldig att leverera till konsumtion till den del distributören enligt den anmälan som denna lämnat i enlighet med 7 § 1 mom. inte har fullgjort sin tilläggsskyldighet.

Påföljdsavgifterna ska påföras under det kalenderår då den anmälan som avses i 7 § 1 mom. har lämnats eller borde ha lämnats. Om påföljdsavgifterna, på grund av att en distributör helt eller delvis försummat sin redovisningsskyldighet eller lämnat en bristfällig, vilseledande eller felaktig anmälan, inte alls blivit påförda eller påförts till ett för lågt belopp, ska Energimyndigheten påföra distributören de påföljdsavgifter som tidigare inte påförts distributören. Påföljdsavgifterna ska påföras inom de tre år som följer på det kalenderår som avses ovan.

Påföljdsavgifterna påförs även när en i 10 § avsedd ansökan om lindring eller slopande av distributionsskyldigheten eller tilläggsskyldigheten har lämnats. Påföljdsavgifterna ska återbetalas till den del distributionsskyldigheten eller tilläggsskyldigheten lindras.

13 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som arbets- och näringsministeriet har fattat med stöd av denna lag och av Energimyndighetens beslut som avses i 3 a, 5 a och 12 § får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 3 § 2 och 3 mom. i denna lag träder dock i kraft den 1 januari 2022.

Distributörer som avses i 3 § 3 mom. kan i enlighet med 3 a § begära att Energimyndigheten fastställer att de omfattas av distributionsskyldigheten redan kalenderåret 2022.

I fråga om biogas som levererats till konsumtion tillämpas denna lag först från och med den 1 januari 2022.

I fråga om förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung som levererats till konsumtion tillämpas denna lag först från och med den 1 januari 2023.

Trots vad som föreskrivs i 7 § i denna lag ska distributören anmäla de andelar som biodrivmedel enligt 5 § 7 och 8 mom. i denna lag utgör av distributionsskyldigheten från lagens ikraftträdande till och med den 31 december 2021 på basis av energimängderna i de drivmedel som levererats till konsumtion under perioden i fråga. På motsvarande sätt ska den andel av distributionskyldigheten som biodrivmedel enligt det vid ikraftträdandet av denna lag gällande 5 § 5 mom.

Betänkande EkUB 17/2021 rd

utgör anmälas på basis av energimängderna i de drivmedel som levererats till konsumtion under perioden den 1 januari till den 29 juni 2021.

Distributörens skyldighet enligt 7 § 5 mom. i denna lag att registrera de uppgifter som avses i det momentet i kommissionens databas tillämpas först från och med ibruktagandet av databasen i fråga.

RÅVAROR TILL BIODRIVMEDEL OCH BIOGAS

Del A. De råvaror vars bidrag till uppfyllandet av målet för distributionsskyldighet med stöd av 5 § 2 mom. anses vara två gånger så stort som deras energiinnehåll och de råvaror av vilka sådana biodrivmedel eller sådan biogas produceras eller framställs som anses bidra till uppfyllandet av tillägsskyldigheten med stöd av 5 § 4 mom. och skyldigheten att uppfylla minimiandelen med stöd av 5 § 5 mom. är följande:

- a) alger, om de odlas på land i dammar eller fotobioreaktorer,
- b) biomassafraktioner av blandat kommunalt avfall, dock inte sådant källsorterat hushållsavfall som omfattas av de skyldigheter som gäller separat insamling och återvinning av kommunalt avfall,
- c) biologiskt avfall från privata hushåll och motsvarande avfall som omfattas av separat insamlingskyldighet enligt 6 § 1 mom. 10 a-punkten i avfallslagen (646/2011),
- d) biomassafraktioner av industriellt avfall som inte lämpar sig för användning i livsmedels- och foderkedjan, inbegripet råmaterial från detalj- och partihandeln, den jordbruksbaserade livsmedelsindustrin samt fiske- och vattenbruksnäringen, och med undantag för de råvaror som nämns i del B i denna bilaga,
- e) halm,
- f) stallgödsel och avloppsslam,
- g) avloppsslam från palmoljaframställning och tomma palmfruktsklasar,
- h) tallbeck,
- i) råglycerin,
- j) bagass,
- k) press- och jäsningsrester från vinframställning,
- l) nötskal,
- m) agnar,
- n) kolvar som rensats från majsgroddarna,
- o) biomassafraktioner av avfall och rester från skogsbruk och skogsbaserad industri, såsom bark, grenar, förkommersiell gallring, blad, barr, trädtoppar, sågspån, kutterspån, svartlut, brunlut, fiberslam, lignin och tallolja,
- p) cellulosa från icke-livsmedel, dvs. huvudsakligen sådan råvara bestående av cellulosa och hemicellulosa som har en lägre ligninhalt än material som innehåller både cellulosa och lignin, inklusive restprodukter från livsmedels- och fodergrödor, gräsartade energigrödor med lågt stärkelseinnehåll, industriella restprodukter och material från biologiskt avfall,
- q) annat material som innehåller både cellulosa och lignin, dvs. råvara som består av lignin, cellulosa och hemicellulosa, såsom biomassa från skog, vedartade energigrödor samt restprodukter och avfall från skogsindustri, exklusive sågtimmer och fanerstockar.

Del B. De råvaror vars bidrag till uppfyllandet av målet för distributionsskyldighet med stöd av 5 § 2 mom. anses vara två gånger så stort som deras energiinnehåll ~~och de råvaror av vilka producerade eller framställda biodrivmedel eller producerad eller framställd biogas med stöd av 5 § 9 mom. får utgöra högst 1,7 procentenheter av distributionsskyldigheten är följande:~~

- a) använd matolja,
- b) animaliska fetter som klassificeras enligt kategori 1 som avses i artikel 8 eller kategori 2 som avses i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att använ-

Betänkande EkUB 17/2021 rd

das som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter).

2.

Lag

om ändring av lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013) 2 § 1 mom. och 4 § 15 punkten, sådana de lyder i lag 967/2020, och

fogas till 4 §, sådan den lyder i lag 967/2020, en ny 16 punkt och till 6 §, sådan den lyder i lag 967/2020, ett nytt 4 mom. och till 31 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 967/2020, ett nytt 4 mom. som följer:

2 §

Lagens samband med annan lagstiftning

Denna lag tillämpas på biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007), nedan *lagen om distributionsskyldighet*, lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994), lagen om utsläppshandel (311/2011), lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010), lagen om minskning av växthusgasutsläppen under hela livscykeln från vissa drivmedel (170/2018) och lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019).

— — — — —

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

— — — — —

15) *ursprungsområde* ett geografiskt avgränsat område om vilket det finns tillförlitlig och oberoende information och där förhållandena är tillräckligt homogena för att riskerna i fråga om skogsbiomassans hållbarhet och lagenlighet ska kunna bedömas,

16) *förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung* flytande eller gasformiga bränslen vilkas energiinnehåll hämtas från andra förnybara energikällor än biomassa och som används inom transportsektorn.

Betänkande EkUB 17/2021 rd

6 §

Minskning av växthusgasutsläpp

Växthusgasutsläppen under hela livscykeln från förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung ska vara minst 70 procent mindre i förhållande till växthusgasutsläppen om fossila bränslen i stället hade använts.

31 §

Rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna

Energimyndigheten ska årligen på sin webbplats publicera information om geografiskt ursprung och råvara när det gäller biodrivmedel, flytande biobränslen och biogas för varje distributör som omfattas av lagen om distributionsskyldighet utifrån informationen i rapporterna om uppfyllande av hållbarhetskriterierna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om främjande av användningen av biobrännolja

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019) 5 § 2 och 3 mom.
och
fogas till 5 § ett nytt 4 mom. som följer:

Betänkande EkUB 17/2021 rd

5 §

Leverans av biobrännolja till konsumtion

Distributören ska i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013) visa att biobrännoljor som avses i 1 mom. uppfyller de hållbarhetskriterier för flytande biobränslen som anges i den lagen.

Andelen biobrännoljor som framställts av livsmedels- och fodergrödor får vara högst lika stor som den maximala andel av distributionsskyldigheten som Energimyndigheten fastställt med stöd av 5 § 7 mom. i lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007), nedan *lagen om distributionsskyldighet*. Om distributören har distributionsskyldighet också med stöd av lagen om distributionsskyldighet, får den maximala andelen dock vara sammanlagt högst lika stor som den av Energimyndigheten fastställda maximala andelen av det totala energiinnehåll som avses i 5 § 1 mom. i lagen om distributionsskyldighet.

Den andel som flytande biobränsle som framställts av livsmedels- och fodergrödor med hög risk för indirekt ändrad markanvändning utgör av distributionsskyldigheten får inte överskrida dessa drivmedels andel av det totala energiinnehållet i biobrännolja som konsumerats år 2019. Begränsningen tillämpas dock inte om det aktuella partiet flytande biobränsle är certifierat som flytande biobränsle med låg risk för indirekt ändrad markanvändning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Trots vad som föreskrivs i 9 § i denna lag ska distributören anmäla de andelar som biobrännoljor enligt 5 § 3 och 4 mom. i denna lag utgör av distributionsskyldigheten från lagens ikraftträdande till och med den 31 december 2021 på basis av energimängderna i de drivmedel som levererats till konsumtion under perioden i fråga. På motsvarande sätt ska den andel av distributionskyldigheten som biobrännoljor enligt det vid ikraftträdandet av denna lag gällande 5 § 3 mom. utgör anmälas på basis av energimängderna i de drivmedel som levererats till konsumtion under perioden den 1 januari till den 29 juni 2021.

4.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om Energimyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Energimyndigheten (870/2013) 1 § 2 mom. 15 och 16 punkten, sådana de lyder i lag 634/2020, som följer:

1 §

Uppgifter

Energimyndigheten sköter de uppgifter som myndigheten har enligt

15) lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013),
16) lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007),

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande EkUB 17/2021 rd

Helsingfors 9.6.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juhana Vartiainen saml
vice ordförande Hanna Kosonen cent
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Eeva Kalli cent
medlem Riitta Mäkinen sd
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Minna Reijonen saf
medlem Janne Sankelo saml
medlem Joakim Strand sv
medlem Veikko Vallin saf
medlem Tuula Väättäinen sd
medlem Johannes Yrttiaho vänst
ersättare Heikki Vestman saml.

Sekreterare var

utskottsråd Lauri Tenhunen.

Betänkande EkUB 17/2021 rd Reservation

Reservation

Motivering

Syftet med propositionen är att genomföra det omarbetade EU-direktivet om förnybar energi (RED II) till den del det gäller främjande av användningen av förnybar energi inom transportsektorn. Finland har ställt upp klart högre mål för användningen av biodrivmedel än EU, vilket i onödan kommer att höja den absoluta och relativa prisnivån på bränslekostnaderna i Finland och därmed försämra våra företags konkurrenskraft.

Propositionen utvidgar tillämpningsområdet för den nationella distributionsskyldigheten till att omfatta biogas och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung för transport. Vi välkomnar denna ändring, eftersom marknadsorienteringen och den framtida tekniska utvecklingen tillsammans kan leda till resultat som är svåra att förutse i dag. Enligt sannfinländarna kan i synnerhet väte i framtiden spela en större roll som ett ekologiskt alternativ för fossila bränslen.

Enligt RED II ska andelen energi från förnybara energikällor i den slutliga energianvändningen vara minst 32 procent år 2030 och andelen förnybar energi av den slutliga energianvändningen inom transportsektorn minst 14 procent år 2030. De motsvarande nationella målnivåer som den finska regeringen har fastställt är 50 och 30 procent.

I sannfinländarnas miljö- och energipolitiska program 2019 står det följande:

Distributionsskyldigheten för biodrivmedel i trafikdrivmedel enligt direktivet om förnybar energi (RED II) bör inte införas tidigare eller i högre grad än i andra EU-länder, eftersom det oskäligt stör transportföretagens verksamhet och därmed industrins och handelns förutsättningar.

Den alltför stränga inblandningsskyldigheten är dessutom en kostnadsbelastning också för hushållen. Trafiken är en nödvändig kostnad. Höjda priser minskar inte trafikmängderna utan minskar direkt hushållens köpkraft och dynamiken i vår samhällsekonomi.

En höjning av distributionsskyldigheten säkerställer i sig inte ens att miljömålen framskrider, eftersom miljökonsekvenserna av produktionen av biodrivmedel varierar och tillgången på biodrivmedel är begränsad.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet och tre uttalanden. **(Reservationsens förslag till uttalanden)**

Betänkande EkUB 17/2021 rd
Reservation

Reservationens förslag till uttalanden

- 1. Riksdagen förutsätter att regeringen ändrar de nationella målnivåerna för användningen av förnybar energi till miniminivån i RED II.*
- 2. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder hur användningen av väte som drivmedel kan främjas i Finland som en del av målet att göra Finland till en föregångare inom väteekonomi.*
- 3. Riksdagen förutsätter att regeringen inte genom en skärpning av inblandningsskyldigheten försämrar de finländska företagens konkurrenskraft eller hushållens köpkraft.*

Helsingfors 9.6.2021

Veikko Vallin saf
Minna Reijonen saf